

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Accountancy van de Fontys Hogescholen

	Gegevens	
datum	Naam instelling	: Fontys Hogescholen
4 juli 2013	Naam opleiding	: hbo-bachelor Accountancy (240 ECTS)
onderwerp	Datum aanvraag	: 22 december 2012
Besluit accreditatie	Varianten opleiding	: voltijd, deeltijd
hbo-bachelor	Extra	: associate-degreeprogramma Accountancy
Accountancy van de Fontys Hogescholen (001365)		
uw kenmerk	Locaties opleiding	: Eindhoven
FGE/2012/LW	Datum goedkeuren	
ons kenmerk	panel	: 10 april 2012
NVAO/20132213/SL	Datum locatiebezoek	: 26 april 2012
bijlagen	Datum visitatierapport	: 10 december 2012
3	Instellingstoets kwaliteitszorg	: aangemeld en geaccepteerd voor het invoeringsregime van de instellingstoets kwaliteitszorg als bedoeld in artikel 18.32b en c van de WHW.

Beoordelingskaders

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs (hbo-bachelor): uitwerking voor Associate degree-programma's tijdens de pilotfase (NVAO, 11 februari 2008)

Aanvullend

De NVAO heeft bij e-mail op 4 maart 2013 aan Hobéon aanvullende informatie opgevraagd over enkele onduidelijkheden in het rapport en over de werkwijze van de opleiding met betrekking tot het verlenen van vrijstellingen. Op 15 maart 2013 ontving zij hierop een antwoord van Hobéon. Daarnaast heeft de NVAO bij e-mail van 23 april 2013 aanvullende informatie opgevraagd over de werkwijze van het panel bij het beoordelen van het gerealiseerd eindniveau. Op 6 mei 2013 ontving zij hierop een antwoord van Hobéon. De NVAO heeft deze aanvullende informatie betrokken in de besluitvormingsprocedure.

Inlichtingen

Jetse Siebenga
+31 (0)70 312 23 95
j.siebenga@nvao.net

Parkstraat 28 | 2514 JK | Postbus 85498 | 2508 CD Den Haag
P.O. Box 85498 | 2508 CD The Hague | The Netherlands
T + 31 (0)70 312 2300 | F + 31 (0)70 312 2301
info@nvao.net | www.nvao.net

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport en in de aanvullende informatie deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding en het AD-programma voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

Fontys Hogescholen biedt zowel de hbo-bacheloropleiding Accountancy (B-Acc) als de Associate degree-opleiding Accountancy (Ad-Acc) in zowel een voltijdse als deeltijdse variant aan:

- B-Acc gaat uiteindelijk uit van de functie van extern accountant, waarbij afgestudeerden eerst als gevorderd assistent accountant een baan vinden bij een accountantskantoor en deze baan vervolgens combineren met een vervolgstudie tot Accountant Administratieconsulent of Registeraccountant.
- Ad-Acc leidt op tot de functie van beginnend assistent accountant. De opleiding bereidt haar student zo ver mogelijk voor op het zelfstandig opereren in de samenstellingspraktijk en op fiscaal gebied, waarbij hij/zij werkzaamheden altijd onder eindverantwoordelijkheid van een (gecertificeerde) accountant of een fiscalist uitvoert. Daarnaast is het mogelijk dat de student na het behalen van het diploma in twee jaar de B-Acc afrondt.

In het rapport wordt enerzijds beschreven in welke mate de bachelor en de Ad (samen Fontys Accountancy) voldoen aan de kwaliteitseisen van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie en anderzijds aan de eisen van de Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA).

1 Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties voor B-Acc en Ad-Acc zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie duidelijk geconcretiseerd. B-Acc sluit aan bij het landelijke beroeps- en opleidingsprofiel, waarbij zij een onderscheid maakt in specifieke en generieke beroepscompetenties en houdingsaspecten. Het profiel van Ad-Acc is hier aantoonbaar van afgeleid. Fontys Accountancy typeert het bachelorniveau na vier jaar als startbekwaam en het Ad-niveau na twee jaar als stagebekwaam (gevorderd en beginnend assistent accountant). Deze niveaus sluiten qua reikwijdte en complexiteit aan bij de Dublin Descriptoren (bachelor) en de Dublin Descriptoren Short Cycle (Ad).

Fontys Accountancy toont met diverse schema's aan dat zij met haar beoogde eindkwalificaties voldoet aan de eindtermen op het beschreven niveau en met de genormeerde studiebelasting, zoals beschreven in de CEA-eindtermen. Validatie en onderhouden van de beoogde eindkwalificaties (van de bacheloropleiding) vindt structureel plaats.

De duidelijke uitwerking van de doelstellingen biedt B-Acc goede handvaten voor de opbouw en de uitvoering van de programma's. De beperkte eisen die zij stelt aan internationalisering (het lezen van Engelstalige literatuur) zijn naar de opvatting van het panel passend met het oog op het accountantsberoep, dat zich voornamelijk richt op de Nederlandse wet- en regelgeving. De doelstelling ten aanzien van toegepast onderzoek (het uitvoeren van praktijkgericht onderzoek) heeft een duidelijke plaats in de eindkwalificaties van B-Acc. Dat Fontys Accountancy niet beschikt over een lectoraat is daaraan ondergeschikt (mede doordat zij alles in werking stelt om een lectoraat op te zetten met een thema dat bij de opleiding past). Het panel vindt het bovendien een sterk punt dat

Pagina 3 van 8 Fontys Accountancy een eigen profiel heeft op het gebied van EDP-Auditing (beoordeling van de geautomatiseerde informatievoorziening) en Accounting Information Systems. Voor B-Acc (zowel voltijd als deeltijd) komt het panel voor deze standaard daarom tot het oordeel goed.

Het panel kan zich voorstellen dat Ad-Acc haar doelstellingen ten aanzien van internationalisering en toegepast onderzoek explicieter formuleert. Daarnaast behoeft de validatie en het onderhoud van Ad-Acc met name op microniveau aandacht. Het komt voor de Ad-Acc (zowel voltijd als deeltijd) voor deze standaard daarom tot het oordeel voldoende.

2. Onderwijsleeromgeving

De inhoud en de vormgeving van de programma's stellen de studenten in staat de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De inhoudelijke basis van de gehele opleiding wordt gevormd door de leerdoelen die in relatie staan met de beroepscompetenties, de houdingsaspecten en de CEA-eindtermen.

Zowel de voltijd- als deeltijdstudenten kunnen zich door het gezamenlijke programma (deeltijd; één jaar en voltijd; ruim anderhalf jaar) oriënteren alvorens zij een keuze maken tussen de opleiding Accountancy of Bedrijfseconomie. De programma's van de Ad zijn afgeleid van de bachelor, maar kent andere accenten.

Fontys Accountancy borgt de samenhang per studiejaar door de voltijdprogramma's (bachelor en Ad) op te bouwen rondom thema's en de deeltijdprogramma's per vakgebied. De samenhang over de verschillende studiejaar komt tot stand door de programma's met leerlijnen in te richten.

Engels wordt als losse module aangeboden. Studenten maken daarnaast in de module SAP gebruik van Engelstalige literatuur en tijdens het vak AIS bestuderen zij Engelstalig lesmateriaal, waarmee zij zich specifieke begrippen uit het Engelstalige domein eigen maken. Ook komt de student tijdens gastcolleges 'Globalisering en Cultuur' in aanraking met culturele aspecten.

Fontys Accountancy geeft impliciet invulling aan de onderzoekslijn in de projecten en tijdens de stages en expliciet tijdens het practicum 'onderzoeksmethodologie'.

Zij houdt haar programma's actueel (de huidige praktijkervaring en de continue deskundigheidsbevordering van het docententeam en het brede netwerk op macro-, meso- en microniveau) en borgt de actuele ontwikkelingen (vaktechnisch overleg), zoals de CEA dat eist. Ook de profilering op de thema's EDP-Auditing en AIS krijgt een goede uitwerking in de programma's.

Het docententeam is voldoende gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorisch realisatie van de programma's. Zo heeft 90% van de docenten binnen het domein een masterdiploma, 40% relevante en recente praktijkervaring en 100% een didactische aantekening. Tijdens de audit liet het docententeam betrokkenheid en integriteit zien. Ook de opleidingsspecifieke voorzieningen die studenten toegang geven tot de benodigde literatuur, boeken en tijdschriften zijn toereikend voor de realisatie van de programma's.

Met bovengenoemde punten voldoet de gehele opleiding naar het oordeel van het panel ruim aan de basiskwaliteit en de eisen die de CEA stelt. In alle varianten zijn verbeteringen mogelijk waarmee Fontys Accountancy zich boven de basiskwaliteit uit kan ontwikkelen o.a. het expliciteren van de onderzoekslijn, de herijking van de studielast in het vierde leerjaar om studenten beter voor te bereiden op het kunnen integreren van meerdere vakgebieden,

Pagina 4 van 8 verbreding van de expertise op het gebied van EDP-Auditing en Accounting Information Systems (waarmee Acc zich profileert) over het hele docententeam en de integratie van de Engelse taalvaardigheid in de opleidingsspecifieke vakken. Het panel komt voor alle varianten van de bachelor en van de Ad tot het oordeel voldoende.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Het systeem van toetsing sluit aan bij de inhoudelijke ordening van Fontys Accountancy, bij de leerlijnen en bij de leerdoelen, zoals dat door de CEA is vereist. De toetsen en de beoordeling zijn door diverse kwaliteitsborgende mechanismen valide en betrouwbaar en door de studiehandleidingen voor studenten inzichtelijk. Zij beschikt over een systeem van toetsing, waarin het afgelopen jaar door het instellen van de Toetscommissie met name een verbeterslag is gemaakt in de borging. Het komende jaar besteedt Fontys Accountancy nadrukkelijk aandacht aan het explicieter toetsen van de werkervaringscomponent van de deeltijdopleidingen.

Op basis van de analyse naar de eindproducten, de evaluatie-uitkomsten en de gesprekken die het panel had met het werkveld, vindt het panel dat zowel de bachelor- als Ad-studenten van Fontys Accountancy, op een uitzondering na, het gerealiseerde niveau hebben waar het werkveld om vraagt.

De resultaten van de landelijke toets OAT en het positieve oordeel van het werkveld, waren voor het panel tevens van invloed om tot het positieve oordeel te komen. Het panel ziet mogelijkheden om inhoudelijke en procedurele verbeteringen aan te brengen in de afstudeerproducten o.a. in de totstandkoming van het oordeel, de criteria waaraan de inhoud en vormgeving van het stage(reflectie)verslag moet voldoen en in de diepgang van de (voltijd)scripties. Door de uitvoering van de beoogde verbeteringen zal zij het gerealiseerde niveau van alle studenten in het studiejaar 2012-2013 meer transparant maken. Het panel komt daarom voor deze standaard voor alle varianten van de bachelor en van de Ad tot het oordeel voldoende.

Algemene conclusie

Het meest positief is het panel over de beoogde eindkwalificaties, die Fontys Accountancy duidelijk heeft geconcretiseerd in haar opleidingen en de gekozen profilering. De doelstellingen biedt haar een goed kader voor de opbouw en uitvoering van de programma's.

De onderwijsleeromgeving sluit daar in (ruim) voldoende mate op aan. Het programma van alle varianten behoeft niettemin op een aantal punten nog verdere aandacht. Ondanks dat het panel net als het werkveld positief is over het gerealiseerde niveau, ziet het vooral verbetermogelijkheden aan de procedurele kant van de beoordeling van de afstudeerproducten. Fontys Accountancy maakt met de beoogde verbeteringen de transparantie en de aantoonbaarheid van het gerealiseerde niveau in de set afstudeerproducten duidelijker zichtbaar. In het totale oordeel komt het panel voor alle varianten van de bachelor en van de Ad dan ook tot het oordeel voldoende

De NVAO onderstreept de opmerkingen van het panel met betrekking tot inhoudelijke en procedurele verbetering van de afstudeerproducten van de (voltijdse) bacheloropleiding.

Besluit

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, tweede lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Fontys Hogescholen te Eindhoven in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 3 juni 2013 naar voren te brengen. Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Accountancy (240 ECTS; variant: voltijd, deeltijd; locatie: Eindhoven en Associate Degree Accountancy 120 ECTS; variant: voltijd, deeltijd; locatie: Eindhoven) van de Fontys Hogescholen te Eindhoven. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2014 en is van kracht tot en met 31 december 2016 (2019)¹.

Den Haag, 4 juli 2013

De NVAO
Voor deze:

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

¹ Gelet op het bepaalde in artikel 18.32c, derde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) bedraagt de geldigheidsduur van de accreditatietermijn van de opleiding maximaal drie jaar zolang de instelling nog niet beschikt over een positieve instellingstoets kwaliteitszorg. Zodra de instellingstoets is verkregen, wordt de accreditatietermijn verlengd naar zes jaar.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel <i>Bachelor voltijd en deeltijd</i>	Beoordeling door het panel <i>AD voltijd en deeltijd</i>
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	G	V
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	V	V
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	V	V
Eindoordeel		V	V

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Tabel 1: Uitval uit het eerste jaar.

Cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval	39%	31%	29%	29%	19%	Nb%

Tabel 2: Uitval uit de bachelor.

Cohort	2005	2006	2007
Uitval	7%	8%	22%

Tabel 3: Rendement.

Cohort	2005	2006	2007
Rendement	39%	35%	Nb%

Tabel 4: Docentkwaliteit.

Graad	MA	PhD
Percentage	81%	5%

Tabel 5: Student-docentratio.

Ratio	1:24
-------	------

Tabel 6: Contacturen bachelor

Studiejaar	1	2	3	4
Contacturen	23	20	19	22

Tabel 7: Contacturen Ad

Studiejaar	1	2
Contacturen	23	22

- R.J.M. van der Hoorn MBA, een van de directeurs van de Hobéon Groep en heeft binnen het hoger onderwijs ruime ervaring met audits. Daarnaast houdt hij zich onder andere bezig met financieel economische vraagstukken voor hoger onderwijsinstellingen
- E.D. Paul, heeft als accountant administratie-consulent ruim 30 jaar ervaring in de accountancy en in de MKB-praktijk in het bijzonder, zowel profit als non-profit.
- M. Paur, registeraccountant en sinds 2006 docent AC en BE bij de Hogeschool van Amsterdam. Daarvoor en daarnaast was hij Docent Financial Auditing bij de Postmaster Accountancy van de Vrije Universiteit. Voor zijn overstap naar het onderwijs heeft hij 30 jaar ervaring in beroepenveld, waarvan circa 25 jaar binnen de Big4 accountantskantoren van beginnend assistent tot en met partner.
- E.A. Ploegman, Register Accountant. Van 1972 tot en met 1994 was zij werkzaam bij Ernst & Young. Sinds 1994 is zij opleidingscoördinator en docente HBO-accountancy voor de vakken administratieve organisatie, leer van de accountantscontrole (bachelor en post bachelor) en externe verslaggeving. Zij is o.a. verantwoordelijk voor het onderwijscurriculum van de opleiding accountancy en actief als stage- en afstudeerbegeleider. Daarnaast is zij assessor opleiding didactische vaardigheden HBO docenten, lid van de landelijke redactiecommissie voor het examen 'Leer van de Accountantscontrole' en voorzitter van de redactiecommissie OAT (landelijk examen bachelor accountancy).
- R.J.L. Hulsegge, vierdejaars student Accountancy Saxion Hogeschool
- I.M. Gies Broesterhuizen, gecertificeerd d.d. november 2010